

Russ protiv Njemačke¹ (broj 44241/20), 20.05.2025.

Povreda člana 11. Ek

Podnosilac predstavke je Benjamin Russ, njemački državljanin.

Ujutro na dan otvorenja novoizgrađenog sjedišta Evropske centrale banke 18. marta 2015. u Frankfurtu na Majni, g. Russ sudjelovao je u antikapitalističkim demonstracijama. Razni protesti održali su se tog dana u različitim dijelovima grada, a neki su doveli do nasilja. Demonstracije u kojima je g. Russ sudjelovao tog jutra nosile su naziv „šareni, glasni – ali mirni“. Nosio je improvizirani plastični vizir koji mu je prekrivao čelo i oči, spojen gumicom i s natpisom „razbijte kapitalizam“.

U junu 2016. g. Russu izdan je krivični nalog zbog nošenja plastičnog vizira tokom demonstracija. Nakon njegovog prigovora, naknadno je u maju 2017. osuđen i kažnjen novčanom kaznom zbog kršenja Zakona o javnim okupljanjima i povorkama, koji je zabranjivao nošenje zaštitnog oružja na javnim okupljanjima na otvorenom. U njemačkom pravu, pojam zaštitno oružje uključuje predmete, opremu ili samostalno izrađene konstrukcije koje su objektivno sposobne odbiti napade ili mjere provođenja zakona; to nije oružje u tehničkom smislu. Okružni sud u Frankfurtu na Majni presudio je da je vizir domaće izrade, unatoč svojoj jednostavnosti, dizajniran kao zaštitno oružje jer može zaštititi oči od paprenog spreja. Da ga je gospodin Russ nosio na potiljku, ne bi se smatrao zaštitnim oružjem, već jednostavno kao izraz mišljenja, noseći, kako jest, antikapitalistički slogan.

G. Russ se bezuspješno žalio Regionalnom sudu u Frankfurtu na Majni. Zatim je podnio žalbu zbog pravnih pitanja, koju je žalbeni sud odbio u avgustu 2019. Sljedećeg marta, Savezni ustavni sud odbio je ispitati ustavnu tužbu koju je podnio, ali bez navođenja ikakvih razloga za odbijanje.

Evropski sud je ispitao zahtjev prema članu 11. Konvencije u svjetlu člana 10. Konvencije, budući da se razlog za kažnjavanje odnosio na nošenje vizira kao „zaštitnog oružja“, a ne na ono što je na njemu bilo napisano. Sud je zaključio da nije bilo zasebnog miješanja u pravo podnosioca predstavke na slobodu izražavanja.

Sud je utvrdio da, iako su nacionalni sudovi uzeli u obzir slobodu izražavanja podnosioca predstavke, nisu odmjerili njegovo pravo na slobodu okupljanja u odnosu na namjeravani cilj sprječavanja nereda i nasilja; niti su procijenili karakteristike demonstracija.

Budući da nacionalni sudovi nisu objasnili zašto je nošenje improviziranog vizira predstavljalo prijetnju javnoj sigurnosti, Sud je zaključio da razlozi koji opravdavaju krivičnu osudu g. Russa nisu bili dovoljni.

Iordan protiv Republike Moldavije (broj 10870/15), 22.05.2025.

Nema povrede člana 8. Ek

Podnosilac predstavke je Iurie Iordan, moldavski državljanin koji živi u Kišinjevu. Bio je sudija na Apelacionom sudu u Kišinjevu u vrijeme događaja ovog predmeta.

Slučaj se odnosi na novinara B., koji je snimao g. Iordana na parkingu suda 2013. godine, gdje mu je žena uručila kovertu. B je objavio taj video na internetu, pitajući u svom komentaru da li je svjedočio korupciji. G. Iordan je podnio krivičnu prijavu tužilaštvu sa navodima za

¹ Informacije su pripremljene u saradnji između Ustavnog suda Bosne i Hercegovine i Odjela za sudsku dokumentaciju i edukaciju Sekretarijata Visokog sudskog i tužilačkog vijeća Bosne i Hercegovine. Iste su informativnog karaktera i ne obavezuju Sud.

klevetu. B. je proglašen krivim i kažnjen novčanom kaznom. Međutim, novčanu kaznu su kasnije tokom ponovnog suđenja ukinuli moldavski sudovi.

Pozivajući se na član 8. (pravo na poštovanje privatnog i porodičnog života), g. Jordan se žali na odbijanje moldavskih sudova da kazne novinara B.

Evropski sud je, između ostalog, istakao da je ograničeni opseg uspostavljanja ravnoteže od strane domaćih sudova između konkurentskih prava iz čl. 8. i 10, rezultat uglavnom izbora podnosioca predstavke krivičnogpravnog lijeka umjesto građanskopravnog lijeka za klevetu. Također je istakao da su domaći sudovi primijenili niz kriterija iz sudske prakse Evropskog suda te da podnosilac predstavke nije dokazao da tužena država nije ispunila svoju pozitivnu obavezu osiguranja učinkovitih sredstava zaštite njegovog ugleda.